

יוסטון כרוניקל, מאת ג'ק ריימר

ב-18 בנובמבר 1995, עלה לבמה הכנר יצחק פרלמן לנגן קונצרט באולם אייברי פישר במרכז לינקולן בניו יורק.

אם אי פעם הייתם בקונצרט של פרלמן, אז בוודאי אתם יודעים שלעלות לבמה זה הישג לא קטן בשבילו. הוא חלה בפוליו כשהיה ילד ומאז יש לו התקן תמיכה וריסון בשתי הרגליים והוא הולך בעזרת זוג קב"ים. לראות אותו הולך לאורך הבמה, צעד אחד בכל פעם, בכאב ובאיטיות – זהו מראה שלא ניתן לשכוח. הוא הולך בכאב ועדיין באופן מלכותי ואצילי עד שהוא מגיע לכסא. ואז, הוא מת'ישב באיטיות, מניח את הקב"ים על הרצפה, מתיר את התקן התמיכה מרגליו, מעביר רגל אחת לאחור ומשך רגל שנייה לפניו. ואז הוא מתכופף ולוקח את הכינור, שם אותו תחת סנטרו, מהנהן בראשו למנוח ומתחיל לנגן.

הקהל כבר היה רגיל לטקס זה. הם ישבו בשקט בשעה שהוא עשה דרכו לאורך הבמה עד לכסא שלו. הם (שארו לשבת בדממה בזמן שהיה מתיר את ההתקן מרגליו. הם המתינו עד שהיה מזכן להתחיל לנגן אבל הפעם, משהו השתבש. ברגע שהוא החל לנגן את הצלילים הראשונים, נקרע אחד ממיתרי הכינור. אפשר היה לשמוע את המיתר נקרע, זה נשמע כאילו נורתה ירייה באולם. אי אפשר היה לטעות במשמעות של הצליל הזה וגם אי אפשר היה לטעות במה שהיה עליו לעשות.

האנשים שהיו שם באותו הערב חשבו לעצמם: "הוא יצטרך לקום, לשים שוב את התקן התמיכה, לקחת את הקב"ים ולרדת מהבמה על מנת למצוא כינור אחר או למצוא מיתר אחר לכינור שלו אבל הוא לא עשה כך. במקום זאת, הוא חיכה רגע, עצם את עיניו ואז סימן למנוח להתחיל שוב! התזמורת התחילה לנגן ויצחק נגן מהיכן שהפטיק והוא נגן בכזאת התלהבות, בכזאת עוצמה ובכזה טוהר כפי שמעולם לא שמע הקהל קודם לכן.

ידוע לכל שזה בלתי אפשרי לנגן סימפוניה עם שלושה מיתרים – אני יודע זאת, אתם יודעים זאת, אבל באותו הערב, יצחק פרלמן סרב לדעת זאת. אפשר היה לראות אותו מתכוונן, משתנה, מרכיב מחדש את היצירה במחווה. ברגע זה, נשמע כאילו הוא מכונן שוב את המיתרים כדי להפיק מהם צלילים חדשים שלא ניתן היה להפיק מהם בעבר.

כאשר הוא סיים, הייתה דממה מדהימה באולם. ואז, קם הקהל על רגליו והריע. הייתה התפרצות יוצאת דופן של תשואות מכל פינה באודיטוריום. כולנו נעמדנו על רגלנו, מריעים ומחאים כפיים ועושים כל שביכולתנו להראות עד כמה אנחנו מעריכים את מה שהוא עשה. הוא חיך, נגב את אגלי הזיעה ממצחו, והרים את קשת הכינור כדי להשתק אותנו. ואז אמר בקול שקט ומורהר: "אתם יודעים, לפעמים המשימה של האמן היא למצוא כמה מזיקה הוא יכול עדיין ליצור ממה".

"שנשאר". איזו אמירה חזקה זו הייתה. היא נשארה בתודעתנו מאז שמעתי אותה. ומי יודע? אולי זוהי הגדרת החיים – לא רק של אנשים, אלא של כולנו.

אז אולי המשימה שלנו בעולם הרעוע, המבלבל והמשתנה הזה שבו אנו חיים, היא ליצור מזיקה, בתחילה עם כל מה שיש לנו, וכשזה הופך לבלתי אפשרי, אז ליצור מזיקה ממה שנשאר.

